

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

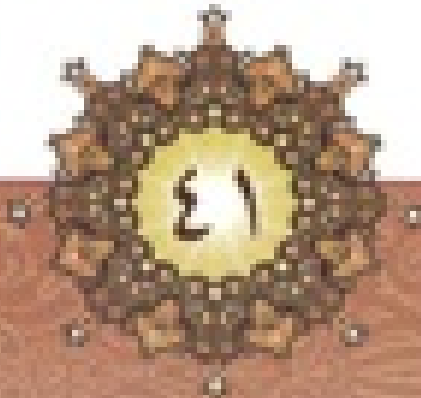
www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

چهل و چهار

سرمایه، کار و تولید

تولیدی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

مصطفی پاینده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ملی

نویسنده:

مصطفی پاینده

ناشر چاپی:

زائر - آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	چهل حدیث تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ملی
۸	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۲	فهرست مطالب
۱۶	مقدمه ناشر
۲۶	بخش اول: اهمیت تولید و کسب
۲۶	اشاره
۲۸	اهمیت تولید و کسب حلال
۲۹	کار و تولید با مجاهدت
۳۰	بهترین ارتزاق
۳۱	ارتزاق از دسترنج
۳۲	کسب حلال، بهترین عبادت
۳۳	کوشش برای روزی حلال
۳۴	کار و تولید روش پیامبران
۳۵	تلاش برای کسب و کار
۳۶	جان و مال مسلمان
۳۷	جدیت در تولید
۳۸	نکوهش تنبلی در کار و تولید
۳۹	حفظ سرمایه‌های عمومی
۴۰	تولید، نشانه مروت
۴۱	اصلاح تولید و سرمایه
۴۲	مال حلال برای فرد شایسته
۴۳	فراوانی مال از نعمتهای خدا

- ۴۴ توجه به منابع تولید
- ۴۵ ضروری و زیربنایی برای استقلال و رفاه و آسایش یک کشور است.
- ۴۶ بخش دوم: عرصه‌های تولید
- ۴۶ اشاره
- ۴۸ دانش کشاورزی، موهبتی الهی
- ۴۹ استخراج از زمین
- ۵۰ استفاده از دریا
- ۵۱ صنعت از عرصه‌های تولید
- ۵۲ توجه به دامداری
- ۵۳ حدود تولید و استفاده از مال
- ۵۴ سرمایه ارزشمند
- ۵۵ پرهیز از حرامخواری
- ۵۶ بخش سوم:
- ۵۶ اشاره
- ۵۸ هدف تولید، عبادت
- ۵۹ هزینه با نگاه به آینده
- ۶۰ طالب دنیا یا آخرت
- ۶۱ فقر زدایی با افزایش تولید
- ۶۲ سرمایه برای حفظ آبرو
- ۶۳ تمکن مالی و کسب تقوا
- ۶۴ نفی تجاوز با توانگری
- ۶۵ آزادی انسان
- ۶۶ حسن مدیریت در تولید
- ۶۷ رعایت حقوق در تولید و سرمایه
- ۶۸ سوء مدیریت در تولید
- ۶۹ نهی از تباهی سرمایه

٧٠ بدترین سرمایه

٧١ سرمایه زمینه فساد

٧٢ منابع و مآخذ

٧٤ درباره مرکز

چهل حدیث تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ملی

مشخصات کتاب

سرشناسه: پاینده، مصطفی، ۱۳۲۶ -

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ملی / مصطفی پاینده.

مشخصات نشر: قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۶۴ ص.

شابک: ۱۰۰۰۰ ریال ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۸۰ - ۲۲۰ - ۴

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: اسلام و اقتصاد

موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴

شناسه افزوده: آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر

رده بندی کنگره: ۲/ BP۲۳۰/ پ ۲ ج ۹ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۶۳۱۰۲

ص: ۱

اشاره

چهل حدیث

تولید ملی

و حمایت از کار و سرمایه ایرانی

مصطفی پاینده

انتشارات زائر آستانه مقدسه

ص: ۳

تاریخ درخواست: ۱۶/۲/۱۳۹۱

کد پیگیری: ۲۷۶۱۹۹۱

تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی

مصطفی پاینده

ویراستار: علی باباجانی

ناشر: انتشارات زائر آستانه مقدسه

حروفچینی و صفحه آرایی: محمد قلیزاده

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۲۲۰-۴

_ کلیه حقوق محفوظ است _

مرکز پخش: قم میدان شهداء (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن: ۷۷۴۲۵۱۹ ص. پ: ۳۷۱۸۵-۳۵۹۷

ص: ۴

فهرست مطالب

- پیشگفتار..... ۷
- سخن ناشر..... ۱۵
- بخش اول: اهمیت تولید و کسب
- اهمیت تولید و کسب حلال..... ۱۹
- کار و تولید با مجاهدت..... ۲۰
- بهترین ارتزاق..... ۲۱
- ارتزاق از دسترنج..... ۲۲
- کسب حلال، بهترین عبادت..... ۲۳
- کوشش برای روز حلال..... ۲۴
- کار و تولید روش پیامبران..... ۲۵
- تلاش برای کسب و کار..... ۲۶
- جان و مال مسلمان..... ۲۷
- جدیت در تولید..... ۲۸
- نکوهش تنبلی در کار و تولید..... ۲۹
- حفظ سرمایه‌های عمومی..... ۳۰
- تولید، نشانه مروت..... ۳۱
- اصلاح تولید و سرمایه..... ۳۲
- مال حلال برای فرد شایسته..... ۳۳
- فراوانی مال از نعمتهای خدا.. ۳۴

توجه به منابع تولید. ۳۵

کشاورزان، گنجهای خدا. ۳۶

ص: ۵

بخش دوم: عرصه‌های تولید

دانش کشاورزی، موهبتی الهی.. ۳۹

استخراج از زمین..... ۴۰

استفاده از دریا..... ۴۱

صنعت از عرصه‌های تولید..... ۴۲

توجه به دامداری..... ۴۳

حدود تولید و استفاده از سرمایه..... ۴۴

سرمایه ارزشمند..... ۴۵

پرهیز از حرام خواری..... ۴۶

بخش سوم: اهداف تولید

هدف تولید، عبادت..... ۴۹

هزینه با نگاه به آینده..... ۵۰

طالب دنیا یا آخرت..... ۵۱

فقرزدایی با افزایش تولید..... ۵۲

سرمایه برای حفظ آبرو..... ۵۳

تمکین مالی و کسب تقوا..... ۵۴

نفی تجاوز با توانگری..... ۵۵

آزادی انسان..... ۵۶

حسن مدیریت در ۵۷

رعایت حقوق در تولید..... ۵۸

سوء مدیریت در تولید..... ۵۹

نهی از تباهی سرمایه..... ۶۰

بدترین سرمایه..... ۶۱

سرمایه زمینه فساد..... ۶۲

منابع و مآخذ..... ۶۳

ص: ۶

سخن شما اهل بیت، نور است.

بر آستان احادیث اهل بیت، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود. احادیث نورانی ائمه اطهار، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند.

ص: ۷

گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است.

امام باقر^۷ فرمود: «شَرِّقَا أَوْ غَرِّبَا، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ»؛^(۱) به شرق و غرب جهان بروید، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است.»

همواره مدیون راویان، محدثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقت و درایت و مسئولیت شناسی، سخنان نورانی، پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند.

ص: ۸

۱- [۱]. الکافی، کلینی، ج ۱، ص ۳۹۹.

احادیث اهل بیت: آن گونه که خودشان فرموده اند، «نور» است.

مجموعه های حدیثی، دانشکده های صامت اما جاویدان امامان شیعه است که به بشریت آموزش غیر حضوری می دهد. خرسندیم که ما میراث دار این علوم و معارفیم. برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راه ها، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان هاست.

روایات پیامبر خدا ۹۱ و اهل بیت:، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجت» است، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال

ص: ۹

و حرام الهی سند و پشتوانه است، هم در موضوعات اخلاقی، تربیتی، تهذیب نفس، پند و موعظه، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است. اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند. همان گونه که حضرت رضا^۷ فرمود: «إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا»^(۱) اگر مردم خوبی ها و زیبایی های سخن ما را بدانند، از ما پیروی می کنند.»

بر این اساس، آموختن، نوشتن، بیان، نشر، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت،

ص: ۱۰

۱- [۱]. بحار الانوار، ج ۲، ص ۳۰، ح ۱۳.

کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت:.

کتاب حدیثی شیعه، همچون دریایی عمیق و موج پر از گهرهای نفیس است. برای بهره‌گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پرگهر، باید به غواصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان‌هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد.

«چهل حدیث نویسی»، یکی از گام‌های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبادرت می‌ورزیدند و جامعه را از معنویت آثار اهل بیت بهره‌مند می‌ساختند. اینکه امامان:

ص: ۱۱

فرموده اند: «هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود»^(۱). هم پشتمانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند. چه حفظ به معنای حافظه سپردن باشد، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل. به هر حال، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است.

امروز، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت، بیش از هر زمان احساس

ص: ۱۲

می شود. عطش و استقبالی هم که مردم از خود نشان می دهند، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان، سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه مند، روشن تر نشان می دهد. به همین دلیل، مراکز و مؤسسات و اشخاصی به نشر «چهل حدیث» می پردازند.

آستانه مقدسه حضرت معصومه^۳ نیز به عنوان یک حرکت فرهنگی در راه نشر احادیث پیشوایان دین و ترویج معارف عترت، اقدام به چاپ این سلسله از چهل حدیث های موضوعی کرده است. موضوعات، ابتدا در کمیته ای تعیین، سپس به محققان و مؤلفان سفارش داده شده

تا به گردآوری و تدوین چهل حدیث پیرامون موضوعات برگزیده پردازند. سعی شده است اغلب موضوعات، اخلاقی، تربیتی، کاربردی و معارفی باشد. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

ص: ۱۴

خدای متعال، زمین و امکانات آن را برای استفاده بشر آفریده و او را به آبادسازی آن و تأمین معاش خود و زندگی عزتمندانه فراخونده است. بر اساس رهنمودهای دین، امت اسلامی باید مستقل و آزاد باشد و این درسایه تلاش و مجاهدت و به کارگیری همه ظرفیت های انسانی و طبیعی و تولید ثروت و کالا و توزیع عادلانه به دست می آید.

جزوه حاضر که به مناسبت نامگذاری سال ۱۳۹۱ به «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی» از سوی مقام معظم رهبری دام ظلّه فراهم شده است، مجموعه ای از روایات اهل

بیت عصمت و طهارت: در مورد کار و تلاش و تولید و بهره‌گیری از منابع و حفظ سرمایه‌ها و حفاظت از طبیعت است که تقدیم شما خوانندگان عزیز می‌شود.

از پژوهشگر ارجمند، حجت الاسلام و المسلمین آقای مصطفی پاینده تقدیر می‌شود که تهیه و گردآوری و گزینش این احادیث را بر عهده داشته‌اند.

امید است توفیق بهره‌مندی از معارف قرآن و حدیث را داشته باشیم.

انتشارات زائر آستانه مقدس

سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

(۱۳۹۱)

ص: ۱۶

بخش اول: اهمیت تولید و کسب

اشاره

بخش اول:

اهمیت تولید و کسب

ص: ۱۷

اهمیت تولید و کسب حلال

۱- رسول خدا صلی الله علیه و آله: طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ (۱)؛ تلاش و طلب درآمد حلال بر هر مرد و زن مسلمانی لازم و واجب است.

توضیح:

بدون تردید، مهمترین راه کسب درآمد حلال تولید محصولات و تأمین نیازمندی های ضروری اشخاص و جامعه اسلامی است و هر زن و مرد مسلمانی باید در تولید نیازهای خود و دیگران سهیم باشند.

ص: ۱۹

۱- [۱]. بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۹.

۲- رسول خدا: صلی الله علیه و آله اَلْكَادُّ عَلَى عِيَالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (۱)؛ کسی که برای تامین نیازهای خانواده خود کار و تولید می کند، همانند مجاهد در راه خدا می باشد.

توضیح:

زحمت کشیدن برای تامین نیازهای خانواده، بیشتر از راه تولید تحقق می پذیرد.

ص: ۲۰

۱- [۱]. بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۳.

بهترین ارتزاق

۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله: ما أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ وَ إِنْ نَبِيَ اللَّهِ دَاوُدَ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ(۱)؛ هیچ کس غذایی بهتر از حاصل دسترنج خود صرف نکرد و تحقیقاً داود پیامبر صلی الله علیه و آله از دسترنج خود ارتزاق می نمود.

توضیح:

شکی نیست که کار تولیدی خواه ساده باشد یا صنعتی، عمدتاً با دست انجام می گیرد.

ص: ۲۱

۱- [۱]. کنز العمال، ج ۴، ص ۸ ح ۹۲۲۳.

۴- رسول خدا صلی الله علیه و آله: کُلُوا مِنْ كَدِّ أَيْمَانِكُمْ (۱)؛ از دسترنج و کار خود ارتزاق نمایید.

توضیح

مسلمانان باید از راه کار و تولید داخلی موادّ ضروری و نیازهای خویش را تامین نمایند تا از وابستگی به کشورهای خارجی و بیگانه رهایی یابند.

ص: ۲۲

۱- [۱]. بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۱۴.

۵- امام باقر علیه السلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه و آله: الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُ لَهَا طَلَبُ الْحَلَالِ (۱)؛ عبادت دارای هفتاد جزء است و بهترین جزء آن طلب مال حلال است.

توضیح

کارهای تولیدی و دارای درآمد مباح، بهترین عبادت در پیشگاه خدا می باشد.

ص: ۲۳

۱- [۱]. وسائل الشیعة، ج ۱۷، ص ۲۱.

۶- اما صادق علیه السلام: فَعَلَيْكُمْ بِالْجِدِّ وَالْاجْتِهَادِ وَإِذَا صَلَّيْتُمْ الصُّبْحَ فَانصَرَفْتُمْ فَبَكَّرُوا فِي طَلَبِ الرِّزْقِ وَاطْلُبُوا الْحَلَالَ فَإِنَّ اللَّهَ سَيَرْزُقُكُمْ وَيُعِينُكُمْ عَلَيْهِ (۱)؛ بر شما لازم است که جدیت و کوشش کنید. هنگامی که نماز صبح را خواندید و از جماعت برگشتید، برای طلب روزی و مال حلال تلاش نمایید؛ زیرا خداوند به شما روزی عطا می کند و شما را در تحصیل آن کمک می دهد.

ص: ۲۴

۱- [۱]. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۲.

۷- امام کاظم علیه السلام: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ آبَائِي: كُلُّهُمْ قَدْ عَمَلُوا بِأَيْدِيهِمْ وَ هُوَ مِنْ عَمَلِ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ الصَّالِحِينَ (۱)؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله، امیر مؤمنان علیه السلام و تمام اجداد من با دست، کار و تولید می کردند و این روش پیامبران و رسولان الهی و بندگان صالح بود.

ص: ۲۵

۱- [۱]. من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۱۶۲ و ۱۶۳.

تلاش برای کسب و کار

۸- امام رضا علیه السلام: لَيْسَ لِلنَّاسِ يُدُّ مِنْ طَلَبِ مَعَاشِهِمْ فَلَا تَدَعِ الطَّلَبَ (۱)؛ برای مردم هیچ راه چاره ای نیست، جز اینکه برای تامین زندگی و معیشت خود تلاش و کار کنند و نباید کسی از طلب و کسب و کار دریغ ورزد.

توضیح:

اگر برای تامین زندگی راهی جز تلاش و کار نیست، باید توجه داشت که تلاش و کار بیشتر از راه تولید داخلی تحقق می پذیرد.

ص: ۲۶

۱- [۱]. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۸.

۹- رسول خدا صلی الله علیه و آله: حُرْمَةُ مَالِ الْمُسْلِمِ كَحُرْمَةِ دَمِهِ (۱)؛ حفظ حرمت مال مسلمان همچون حفاظت از جان و خون او لازم و واجب است.

توضیح

حفظ سرمایه های مسلمانان و اموال آنان خواه خصوصی باشد یا عمومی و دولتی، بر همگان واجب است و نباید از سوی اشخاص یا کارگزاران و حقوق بگیران حکومت کمترین زیان و خسارت به آنها وارد شود.

ص: ۲۷

۱۰- امام صادق علیه السلام: أَيْعِجْزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكُونَ مِثْلَ النَّمْلَةِ فَإِنَّ النَّمْلَةَ تَجُرُّ إِلَى حُجْرِهَا (۱)؛ آیا شما از مورچه ناتوان تر هستید؟ (نمی بینید) که مورچه آذوقه خود را به سوی لانه خود می برد.

توضیح

همه انسان ها باید برای ارتزاق و زندگی خود تلاش نمایند. بهترین راه برای تحصیل روزی و معیشت تولید مواد غذایی ضروری برای زندگی و نگهداری اصولی آنها است.

ص: ۲۸

نکوهش تنبلی در کار و تولید

۱۱- امام صادق علیه السلام: لَا تَكْسَلْ عَنْ مَعِيشَتِكَ فَتَكُونَ كَالْأَعْلَى غَيْرِكَ (۱)؛ از تلاش برای تامین زندگی مادی خود سستی و تنبلی نکن و گرنه سربار دیگران (و وابسته به آنان) خواهی شد.

توضیح

در راه کسب و تولید، جدیت لازم است و با تنبلی و سستی تولید داخلی رشدی نخواهد داشت و ملتی که در راه کار و تولید سستی نماید وابسته به بیگانگان می گردد.

ص: ۲۹

۱- [۱]. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۳۷.

۱۲- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: إِلَى بَعْضِ عُمَّالِهِ: أَدُقُّوا أَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سَيْطُورِكُمْ ... وَ إِيَّاكُمْ وَ الْإِكْتَارَ، فَإِنَّ أَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْإِضْرَارَ(۱)؛ حضرت علی علیه السلام به بعضی از کارگزاران خود می نویسد: در استفاده از کاغذ و قلم نهایت صرفه جویی (و دقت) را کرده و از زیاده روی و اسراف پرهیز نمایید؛ زیرا سرمایه ها و اموال مسلمانان نباید دچار زیان و آسیب گردد.

ص: ۳۰

۱- [۱]. مستدرک نهج البلاغه، رقم ۱۱۱.

۱۳- امام سجّاد علیه السلام: استنماء (استثمار) اَلمال، تَمَامُ المُرُوَّة (۱)؛ فراهم ساختن زمینه برای نمو و افزایش دارایی ها، کمال مردانگی و مروت است.

توضیح

از راه های مهم افزایش و نمو اموال، سرمایه گذاری آنها در بخش تولید است.

ص: ۳۱

۱- [۱]. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۷۸، تحف العقول، ص ۲۸۷.

۱۴- امام صادق علیه السلام: عَلَيْكَ بِاصْلاحِ اَلْمَالِ فَاِنَّ فِيهِ مَثَبَهُ لِّلْكَرِيمِ وَاسْتِغْنَاءٌ مِّنَ اَللَّئِيمِ (۱)؛ بر شما لازم است که مال را شایسته و حلال سازید؛ زیرا مال حلال و پاکیزه برای انسان های بزرگوار مایه شرافت بوده و موجب بی نیازی از افراد پست و فرومایه می گردد.

توضیح

مال و سرمایه باید از راه مباح و شایسته به دست آید. حرکت در راه حلال در تولید مواد و محصولات ضروری و مباح است و چنین تولید و دارایی است که یک جامعه ایمانی را از سرمایه داران فرومایه و پست خارجی بی نیاز می کند.

ص: ۳۲

پ

۱۵- رسول خدا صلی الله علیه و آله: نِعَمَ الْمَالُ الصَّالِحِ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ (۱)؛ چه خوب است مال شایسته و حلال برای انسان صالح و درستکار.

توضیح

سرمایه و مال اگر از راه تولید حلال به دست آید و صاحب آن هم درستکار باشد، می تواند سبب خیرات زیادی برای خانواده ها و جامعه باشد.

ص: ۳۳

۱- [۱]. مجموعه ورام، ص ۱۲۸.

فراوانی مال از نعمتهای خدا

۱۶- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: **إِنَّ مِنَ النَّعْمِ سَعَةُ الْمَالِ (۱)**؛ فراوانی دارایی (و گشایش در امور مالی با کار و تولید)، از نعمتهای خدا می باشد.

ص: ۳۴

۱- [۱]. غرر الحکم، معجم الفاظ غرر، واژه «وسع».

توجه به منابع تولید

۱۷- امام باقر علیه السلام كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: مَنْ وَحَدَ مَاءً وَ تَرَابًا ثُمَّ إِفْتَقَرَ فَأَبْعَدَهُ اللَّهُ (۱)؛ امیر مؤمنان علیه السلام همواره می فرمود: هر کس آب و خاک داشته باشد و در عین حال تهی دست و مستمند گردد، خدا او را از (رحمت خود) دور گردانده است.

توضیح

آب و خاک از منابع و زمینه های بسیار مناسب برای تولید داخلی و تامین محصولات

ص: ۳۵

۱- [۱]. بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۶۵، ثل، ج ۱۷، ص ۴۱.

ضروری و زیربنایی برای استقلال و رفاه و آسایش یک کشور است.

کشاورزان، گنجهای خدا

۱۸- امام صادق علیه السلام: عَنِ الْفَلَّاحِينَ قَالَ: هُمْ الزَّارِعُونَ، كُنُوزُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ مَا فِي الْأَعْمَالِ شَيْءٌ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الزَّرَاعَةِ^(۱)؛ هنگامی که از امام صادق علیه السلام درباره کشاورزان سؤال شد حضرت فرمود: آنان گنج های خدا در زمین هستند و هیچ کاری نزد خدا محبوب تر از زراعت نیست.

توضیح

تولید محصولات کشاورزی و سرمایه گذاری در امر زراعت و آبیاری می تواند جامعه اسلامی را از فقر و وابستگی به خارج نجات داده و از واردات مواد غذایی بی نیاز سازد.

ص: ۳۶

۱- [۱]. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ۲۵.

بخش دوم: عرصه‌های تولید

اشاره

ص: ۳۷

۱۹- امام صادق علیه السلام: كَذَلِكَ أُعْطِيَ عِلْمَ مَا فِيهِ صَيِّلُ دُنْيَاهُ كَالزَّرْعِ فِيهِ وَالْغُرَاسِ وَاسْتِخْرَاجِ الْأَرْضِينَ وَ... اسْتِثْبَاتِ الْمِيَاهِ (۱)؛ همچنین به انسان دانش هایی داده شد که در آن مصالح دنیوی آدمیان نهفته است؛ مانند دانش کشاورزی، درختکاری، استخراج مواد و آب از زمین و

توضیح

زراعت، درختکاری، استخراج مواد از زمین و استفاده از آب های زیرزمینی و قنات ها، بخش دیگری برای رشد تولیدات داخلی است که در شرایط کنونی باید هر چه بیشتر از دانش های روز هم بهره جست و از تباه کردن زمین مرغوب و هدر دادن آب پرهیز کرد.

ص: ۳۹

۲۰- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: قَدْ أَمَرُهُمْ بِالْعِمَارَةِ لِيَكُونَ ذَلِكَ سَبِيلاً لِمَعَايَشِهِمْ بِمَا يَخْرُجُ مِنَ الْأَرْضِ مِنَ الْحَبِّ وَ الثَّمَرَاتِ وَ مَا شَاكَلَ ذَلِكَ مِمَّا جَعَلَهُ اللَّهُ مَعَايِشَ لِلْخَلْقِ (۱)؛ در ضمن حدیثی فرمود: خداوند مردم را به آبادانی زمین فرمان داد تا به سبب آن حبوبات، محصولات و دیگر موادی که خدا برای تامین معیشت خلق قرار داده از زمین به دست آورند و نیازهای زندگیشان را برطرف سازند.

توضیح

با تولید محصولات کشاورزی و استخراج مواد معدنی می توان معیشت مردم را تامین کرد و کشور را خودکفا ساخت.

ص: ۴۰

۲۱- امام علی علیه السلام در خطاب خود به مردم بصره: ... سَيَخَّرُ لَكُمْ الْمَاءَ يَغْدُو عَلَيْكُمْ وَيَرْوِحُ صَلاَحاً لِمَعاشِكُمْ وَ الْبَحْرَ سَبِيّاً لِكَثْرَةِ أَمْوَالِكُمْ(۱)؛ خداوند آبی را که در بامداد و شامگاه بر شما می گذرد، مسخر شما گرداند و مایه تأمین معیشت شما قرار داد و دریا را سبب منفعت و فراوانی دارایی شما قرار داد.

توضیح

یکی از عرصه های تولید، دریا می باشد که می توان از آن انواع بهره ها برد. بهره هایی از قبیل حمل و نقل کالا، جابه جایی مسافر، صید ماهی و استخراج نفت و گاز و ...

ص: ۴۱

۲۲- امام صادق علیه السلام: جَعَلَ أَسْيَابَ أَرْزَاقِهِمْ فِي ضُرُوبِ الْأَعْمَالِ وَ أَنْوَاعِ الصَّنَاعَاتِ وَ ذَلِكَ أَدْوَمُ فِي الْبَقَاءِ وَ أَصِحُّ فِي التَّدْبِيرِ (۱)؛ خداوند راه های تأمین روزی انسان را در کارها و حرفه ها و مهارت های صنعتی قرار داد و رمز بقای زندگی و تدبیر آن هم در چنین اموری نهفته است.

توضیح

انواع حرفه ها و صنایع، بخش دیگری از زمینه های تولیدات یک کشور است که به سبب آن می توان بسیاری از نیازهای اقتصادی مردم را برطرف ساخت.

ص: ۴۲

۲۳- امام صادق علیه السلام: كَذَلِكَ أُعْطِيَ عِلْمَ مَا فِيهِ صَلَاحُ دُنْيَاهُ وَ اِقْتِنَاءُ الْأَغْنَامِ وَ الْأَنْعَامِ (۱)؛ از جمله اموری که به انسان داده شده، دانش نگهداری گوسفندان (دامپروری و پرورش) چهارپایان (گوسفند، گاو و شتر) است.

توضیح

دامداری، یکی دیگر از عرصه های اقتصادی برای تولید لبنیات و محصولات چرمی و ... است که باید از دانش های لازم هم بهره جست.

ص: ۴۳

۲۴- رسول خدا صلی الله علیه و آله: طُوبَى لِمَنْ اِكْتَسَبَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ مَالًا مِنْ غَيْرِ مَعْصِيَةٍ وَ اَنْفَقَهُ فِي غَيْرِ مَعْصِيَةٍ (۱)؛ خوشا به حال آن مسلمانی که مال را بدون ارتکاب گناه تحصیل کرده و در راه غیر معصیت هزینه نماید.

توضیح

در جامعه اسلامی، محصولات تولیدی نباید از راه نامشروع، همچون ربا، حیف و میل دستمزد یا حقوق دیگران، غصب، رشوه، تقلب و ... تحصیل گردد؛ بلکه باید حدود الهی و حقوق مردم در تولید و تحصیل آنها رعایت گردد.

ص: ۴۴

۲۵- امام سجاده علیه السلام: ... وَ أَمَّا حَقُّ أَلْمَالِ فَأَنْ لَا تَأْخُذَهُ إِلَّا مِنْ حِلِّهِ وَلَا تُنْفِقَهُ إِلَّا فِي حِلِّهِ... (۱)؛ حق مال این است که آن را تنها از راه حلال تحصیل کرده و فقط در راه مباح و شایسته هزینه نمایی.

توضیح

هر سرمایه و تولیدی ارزش ندارد. سرمایه و تولید باید از راه مشروع و قانونی تحصیل شود و در راه حلال و شایسته هم هزینه گردد، تا حق آن ادا شود. مالی که از راه تولید شراب، مواد مخدر و محصولات ضد اخلاقی به دست می آید، نه تنها ارزش مالی ندارد بلکه حرام است و اصل آن مواد و محصولات هم باید از بین برود.

ص: ۴۵

۲۶- امام صادق علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ خَلَقَ الْخَلْقَ وَخَلَقَ مَعَهُمْ أَرْزَاقَهُمْ حَلَالاً، فَمَنْ تَنَاوَلَ شَيْئاً مِنْهَا حَرَاماً قَصَّ بِهِ مِنْ ذَلِكَ الْحَلَالِ (۱)؛ خداوند خلاق و روزی آنان را حلال آفرید. هر کس مقداری حرام خورد، خدا به همان اندازه از روزی حلالش می کاهد.

ص: ۴۶

بخش سوم:

اشاره

ص: ۴۷

هدف تولید، عبادت

۲۷- رسول خدا صلی الله علیه و آله: فَلَوْ لَا الْخُبْزُ مَا صَيَّرْنَا وَلَا صُمْنَا وَلَا أَدَّيْنَا فَرَائِضَ رَبِّنَا عَزَّوَجَلَّ (۱)؛ اگر نان (و مواد غذایی) نبود ما برای انجام نماز، روزه و واجبات الهی توان نداشتیم.

توضیح

تولید مواد غذایی، نقش اساسی در توان بخشیدن به انسان های خداپرست و مؤمن برای ایفا وظیفه بندگی دارد. اگر جامعه اسلامی در اثر سستی یا سوء مدیریت نتواند محصولات غذایی خود را با تولید داخلی تامین نماید، در انجام عبادات و تکالیف الهی هم ناتوان خواهد شد.

ص: ۴۹

۱- [۱]. الکافی، ج ۵، ص ۷۳ و ج ۶، ص ۲۸۷.

۲۸- امام علی علیه السلام: إِنَّمَا لَكَ مِنْ مَالِكَ مَا قَدَّمْتَهُ لِآخِرَتِكَ وَ مَا أَخَّرْتَهُ فَلِلْوَارِثِ (۱)؛ از مال انسان آنچه در راه تحصیل آخرت هزینه می گردد، باقی می ماند و آنچه نگهداری می شود از آن وارث است.

ص: ۵۰

۱- [۱]. غرر الحکم، معجم الفاظ غرر واژه «ورث».

۲۹- قَالَ رَجُلٌ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَاللَّهِ إِنَّا لَنَطْلُبُ الدُّنْيَا وَنُحِبُّ أَنْ نُؤْتَاهَا فَقَالَ: تُحِبُّ أَنْ تَصْنَعَ بِهَا مَا ذَا؟ قَالَ أَعُودُ بِهَا عَلَى نَفْسِي وَعِيَالِي وَأَصْلُ بِهَا وَأَتَصَدَّقُ بِهَا وَأُحْرِجُ وَأَعْتَمِرُ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ هَذَا طَلَبُ الدُّنْيَا هَذَا طَلَبُ الْآخِرَةِ؛ (۱)

شخصی به امام صادق علیه السلام عرض کرد: «به خدا سوگند که ما طالب دنیا بوده و برای رسیدن به آن علاقه داریم.» حضرت فرمود: «علاقه داری که با اموال دنیوی چه کنی؟» آن شخص گفت: «از آنها خود و خانواده ام استفاده کنیم، به دیگران بخشیده و صدقه می دهم و با آنها حج و عمره می روم.» امام علیه السلام فرمود: «این دنیا طلبی نیست، بلکه آخرت طلبی است.»

توضیح

یکی از اهداف تولید داخلی و تحصیل سرمایه، گره گشایی از کارهای دیگران، صله رحم و توشه گرفتن از درآمدهای افزوده برای سرمایه گذاری در امور اخروی است.

ص: ۵۱

فقر زدایی با افزایش تولید

۳۰- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: اللَّهُ فِي الْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ فَشَارِكُوهُمْ فِي مَعَايِشِكُمْ (۱)؛ خداوند را در نظر بگیرید در رابطه با فقیران و مستمندان و آنان را در معیشت خود شریک سازید.

توضیح

یکی از اهداف مهم تولید، باید فقرزدایی از تهیدستان و اقشار محروم جامعه باشد و در این امر کارگزاران حکومت و آحاد تولیدکنندگان و اشخاص متمکن مسؤول اند.

ص: ۵۲

۱- [۱]. تحف العقول، ص ۱۴۰.

۳۱- امام صادق علیه السلام: لَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يُحِبُّ الْمَالَ مِنْ حَلَالٍ فَيُكْفَّ بِهِ وَجْهَهُ وَ يَقْضَىٰ بِهِ دَيْنُهُ وَ يَصِلُ بِهِ رَحْمَهُ (۱)؛ در کسی که برای حفظ آبرو، پرداخت بدهکاری ها و پیوند با خویشاوندان خود علاقه به گردآوری مال حلال ندارد، خیری هم وجود ندارد.

توضیح

هدف از تولید و علاقه به مال نباید ثروت اندوزی و بخل ورزی باشد، بلکه باید نیکی به دیگران، ادای دُیون الهی و مردم و حفظ عزّت و آبرو مدنظر قرار گیرد.

ص: ۵۳

۳۲- امام صادق علیه السلام عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ۶: نِعْمَ الْعَيْوُنُ عَلَى تَقْوَى اللَّهِ الْغِنَى (۱)؛ امام صادق علیه السلام از رسول خدا ۹ نقل می کند: بی نیازی و برخورداری از ثروت پایه خوبی برای صعود به سوی تقوا می باشد.

توضیح

مسلمانان در صورت تولید و تمکن مالی، باید با سرمایه اقتصادی خود بنیاد معنویت و تقوای الهی را در خود، خانواده و جامعه اسلامی استوار سازند و از اسراف و رفاه طلبی پرهیز نمایند.

ص: ۵۴

نهی تجاوز با توانگری

۳۳- امام صادق علیه السلام: غَنِي يَحْجُزُكَ عَنِ الظُّلْمِ خَيْرٌ مِنْ فَقْرٍ يَحْمِلُكَ عَلَى الْإِثْمِ؛ (۱) توانگری مالی که انسان را از تجاوز به حق دیگران باز دارد، بهتر از فقری است که آدمی را وادار به گناه نماید.

توضیح

تولید و تحصیل سرمایه، سبب مصونیت اشخاص و جامعه از بسیاری مفاسد (دزدی، اعتیاد و ...) و تجاوزهای مالی می شود.

ص: ۵۵

۱- [۱]. الکافی، ج ۵، ص ۷۲.

۳۴- امام صادق علیه السلام: إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَعْتَقَ أَلْفَ مَمْلُوكٍ مِنْ كَدِّ يَدَيْهِ؛^(۱) امیر مؤمنان علیه السلام هزار بنده را از درآمد و دسترنج خود آزاد ساخت.

ص: ۵۶

۱- [۱]. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۳۷.

۳۵- امام علی امیرالمومنین: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا أَلْهَمَهُ الْاِقْتِصَادَ وَ حُسْنَ التَّدْبِيرِ وَ جَبَّهُ سُؤَالَ التَّدْبِيرِ وَ الْاِسْرَافَ (۱)؛ خداوند هرگاه خیر بنده ای را بخواهد صرفه جویی و حسن تدبیر به او الهام کرده و او را از سوء مدیریت و اسراف باز می دارد.

توضیح

از عوامل مهم در رشد تولید داخلی، حسن مدیریت و پرهیز از اسراف در هزینه ها و مصرف است.

ص: ۵۷

۳۶- امام صادق علیه السلام: إِنَّ مِنْ بَقَاءِ الْمُسْلِمِينَ وَبَقَاءِ الْإِسْلَامِ أَنْ تَصَيِّرَ الْأَمْوَالَ عِنْدَ مَنْ يَعْرِفُ فِيهَا الْحَقَّ وَ يَضِيْعَ فِيهَا الْمَعْرُوفَ (۱)؛ از عوامل بقای اسلام و مسلمانان، این است که سرمایه ها و دارایی ها در اختیار اشخاص آگاه به حقوق خدا و مردم و نیکوکاران قرار گیرد.

توضیح

سرمایه ها و اموال حاصل از تولیدات داخلی، در صورتی سبب بقا و تقویت اسلام و جامعه ایمانی می شود که اشخاص صاحب اختیار و مدیران مسئول حقوق خدا و مردم را مدنظر قرار داده و از درآمدها در راه نیکی به دیگران استفاده کنند.

ص: ۵۸

۳۷- امام صادق علیه السلام: إِنَّ مِنْ فَنَاءِ الْإِسْلَامِ وَفَنَاءِ الْمُسْلِمِينَ أَنْ تَصِيرَ الْأَمْوَالُ فِي أَيْدِي مَنْ لَا يَعْرِفُ فِيهَا الْحَقَّ وَ لَا يَصْنَعُ فِيهَا الْمَعْرُوفَ (۱)؛ قرار گرفتن امر تولید و اقتصاد در دست اشخاص جاهل و ناآگاه به حقوق خدا و مردم و بهره نگرفتن از دارایی ها برای احسان و نیکی به دیگران، سبب آسیب دیدن و نابودی اسلام و مسلمانان می شود.

توضیح

بزرگترین آفت برای سرمایه ها و تولیدات داخلی، سوء مدیریت از سوی اشخاص یا کارگزاران جاهل است. افراد یا کارگزارانی که از محصولات تولیدی و اموال به شکل شایسته استفاده نمی کنند و حقوق خدا و مردم را در آنها مدنظر قرار نمی دهند. باعث سستی اساس اسلام و مسلمانان می شوند.

ص: ۵۹

۳۸- امام رضا علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ ... وَ إِضَاعَةَ أَمْوَالِ ... (۱)؛ همانا خداوند، تباه کردن مال را مبغوض داشته و نمی پسندد.

توضیح

از سرمایه ها و دارایی های خصوصی و عمومی باید کمال بهره برداری در بخش تولید بشود و روا نیست که اموال ضایع و تباه شوند.

ص: ۶۰

۳۹- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: شَرُّ الْأَمْوَالِ مَالٌ يَخْرُجُ مِنْهُ حَقُّ اللَّهِ (۱)؛ بدترین اموال، سرمایه و مالی است که حق خدا (زکات، خمس، حج و ...) از آن خارج نشود.

توضیح

اموال و سرمایه هایی که از راه تولید مشروع به دست می آید باید حق خدا از آن پرداخت شود و چنین نیست که هر چه از راه تولید و غیر آن به دست می آید مال صاحب آن باشد.

ص: ۶۱

۱- [۱]. غرر الحکم، معجم الفاظ غرر، واژه «مَوْل».

۴۰- امام علی امیرالمومنین علیه السلام: أَلْمَالُ مَادَّةُ الشَّهَوَاتِ (۱)؛ مال و سرمایه، زمینه شهوترانی ها است.

توضیح:

مال و سرمایه اگر از راه حلال و مشروع کسب نشود و در اختیار اشخاص دنیا طلب یا بی ایمان قرار گیرد، موجب بسیاری از مفاسد و شهوترانی ها می گردد.

نمونه بارز آن، شهوترانی ها و هوسرانی های اشخاص رفاه طلب یا سرمایه داران بی دین می باشد.

ص: ۶۲

۱- [۱]. نهج البلاغه، حکمت ۵۸، بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۴.

۱. نهج البلاغه

۲. کافی، کلینی، محمد بن یعقوب، تحقیق علی اکبر غفاری، انتشارات اسلامیة.

۳. بحارالانوار، مجلسی، محمدباقر، چاپ بیروت.

۴. تحف العقول، حرّانی، حسن بن شعبه، تحقیق: علی اکبر غفاری، انتشارات اسلامیة.

۵. غرر الحکم و درر الکلم، آمدی، عبدالواحد، انتشارات دفتر تبلیغات.

١. من لا يحضره الفقيه، شيخ صدوق، انتشارات جامعه مدرسين، تحقيق: علي اكبر غفاري.

وسائل الشيعه، حرّ عاملي، محمد بن حسن، تحقيق: مؤسسه آل البيت:.

ص: ٦٤

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

